

USTAWA

z dnia 2016 r.

o zmianie ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży, ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny oraz ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny;

Art. 1.

W ustawie z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży¹, wprowadza się następujące zmiany:

- 1) Ustawie nadaje się tytuł:

„o ochronie prawnej dziecka poczętego.”;

- 2) Preambuła otrzymuje brzmienie:

„Uznając, że każdy człowiek posiada wynikające z przyrodzonej godności, nienaruszalne i niezbywalne prawo do życia od momentu poczęcia do naturalnej śmierci, prawo to zakorzenienie w zasadzie demokratycznego państwa prawa i stanowiące jedną z naczelnych wartości konstytucyjnych w polskim systemie prawnym;

Uznając, że życie jest fundamentalnym dobrem człowieka, a troska o życie i zdrowie należy do podstawowych obowiązków państwa, społeczeństwa i obywatela;

Uznając doniosłą rolę rodziny i państwa w kształtowaniu, utrwalaniu i promowaniu „kultury życia”;

Stanowi się, co następuje”;

- 3) Art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Każdy człowiek ma przyrodzone prawo do życia od chwili poczęcia. Życie i zdrowie człowieka w fazie prenatalnej pozostaje pod ochroną prawa od momentu poczęcia.”;

- 4) W art. 2:

- a) Ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„Opiekę medyczną nad kobietą w ciąży oraz dzieckiem poczętym.”;

- b) Ust.1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„Pomoc materialną i opiekę nad kobietami w ciąży, znajdującymi się w trudnych warunkach materialnych, na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 1998 r. Nr 64, poz. 414, Nr 106, poz. 668, Nr 117, poz. 756 i Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 20, poz. 170, Nr 79, poz. 885 i Nr 90, poz. 1001, z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 19, poz. 238 oraz z 2001 r. Nr 72, poz. 748, Nr 88, poz. 961, Nr 89, poz. 973, Nr 111, poz. 1194 i Nr 122, poz. 1349 i Nr 154, poz. 1792) przez czas ciąży, porodu i po porodzie.”;

¹ Dz. U. Nr 17, poz. 78 ze zm.

c) Ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Organy administracji rządowej oraz samorządu terytorialnego, w zakresie swoich kompetencji określonych w przepisach szczególnych są zobowiązane zapewnić obywatelom swobodny dostęp do metod i środków służących dla świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa.”;

d) Ust.2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Organy administracji rządowej oraz samorządu terytorialnego, w zakresie swoich kompetencji określonych w przepisach szczególnych, są zobowiązane zapewnić pomoc materialną i opiekę dla rodzin oraz samotnych rodziców, wychowujących dzieci dotknięte ciężkim upośledzeniem albo chorobą zagrażającą ich życiu, jak również matkom oraz ich dzieciom, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że do poczęcia doszło w wyniku czynu zabronionego. Organy administracji rządowej oraz samorządu terytorialnego, w zakresie swoich kompetencji określonych w przepisach szczególnych, mogą współdziałać w tym względzie z organizacjami pozarządowymi niosącymi pomoc rodzinom, samotnym rodzicom i dzieciom.”;

e) Dodaje się Ust. 2 b:

„2b. Instytucje państwowe i samorządowe odpowiedzialne za pomoc rodzinom, osobom samotnie wychowującym dzieci, w swoich działaniach kierują się szacunkiem do życia ludzkiego od chwili poczęcia do naturalnej śmierci, uznają doniosłość instytucji rodziny w procesie wychowania, wspierają działania i inicjatywy społeczne kształtujące, utrwalające i promujące „kulturę życia”.”;

5) Art.4 ust.1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do programów nauczania szkolnego wprowadza się wychowanie do życia w rodzinie, obejmujące wiedzę o wartości rodziny, ludzkiego życia od poczęcia do naturalnej śmierci, oraz o zasadach odpowiedzialnego rodzicielstwa, mając za cel kształtowanie, utrwalanie i promowanie „kultury życia”. Nauczanie w tym zakresie prowadzone jest z poszanowaniem norm moralnych oraz przekonań religijnych rodziców i wrażliwości uczniów. Rodzice lub pełnoletni uczniowie mogą wyrazić sprzeciw w formie pisemnej, wobec uczestnictwa w zajęciach.”;

6) uchyla się art. 4a;

7) uchyla się art. 4b;

8) uchyla się art. 4c.;

Art. 2.

W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny² wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 115 po §23 dodaje się §24 w brzmieniu:

² Dz. U. Nr 88, poz. 553 ze zm.

„§24. Dzieckiem poczętym jest człowiek w prenatalnym okresie rozwoju, od chwili poczęcia - to jest od połączenia się żeńskiej i męskiej komórki rozrodczej, do rozpoczęcia porodu.”;

2) art. 152 otrzymuje brzmienie:

„Art. 152. § 1. Kto powoduje śmierć dziecka poczętego, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 działa nieumyślnie, podlega karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do lat 2.

§ 3. Nie popełnia przestępstwa lekarz, jeżeli śmierć dziecka poczętego jest następstwem działań leczniczych, koniecznych dla uchylenia bezpośredniego niebezpieczeństwa dla życia kobiety ciężarnej albo dziecka poczętego w razie ciąży mnogiej.

§ 4. Nie podlega karze matka dziecka poczętego, która dopuszcza się czynu określonego w §1 i § 2.”

3) Art. 153 otrzymuje brzmienie:

„Art. 153. Kto stosując przemoc wobec kobiety ciężarnej lub w inny sposób, bez jej zgody powoduje śmierć dziecka poczętego albo przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem doprowadza kobietę ciężarną do spowodowania śmierci dziecka poczętego, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do 8 lat.”;

4) Art. 154 otrzymuje brzmienie:

„Art. 154 § 1. Jeżeli następstwem czynu określonego w art. 152 § 1 lub 2, jest śmierć kobiety ciężarnej, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 2. Jeżeli następstwem czynu określonego w art. 153 jest śmierć kobiety ciężarnej, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do lat 12.”;

5) po art. 154 dodaje się art. 154a w brzmieniu:

„Art. 154a. Kto wytwarza, wprowadza do obrotu, reklamuje, zbywa lub nieodpłatnie udostępnia środek o działaniu poronnym lub antynidacyjnym, podlega karze ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do lat 2.”;

6) art. 157a otrzymuje brzmienie:

„Art. 157a § 1. Kto powoduje uszczerbek na zdrowiu dziecka poczętego lub rozstrój zdrowia zagrażający jego życiu, podlega karze ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do lat 2.

§ 1a. Jeżeli sprawca, działa nieumyślnie, podlega karze ograniczenia wolności lub karze pozbawienia wolności do lat 2.

§ 2. Nie popełnia przestępstwa lekarz, jeżeli uszczerbek na zdrowiu lub rozstrój zdrowia dziecka poczętego są następstwem działań leczniczych, koniecznych dla uchylenia niebezpieczeństwa grożącego zdrowiu lub życiu kobiety ciężarnej albo dziecka poczętego również w razie ciąży mnogiej.

§ 3. Nie podlega karze matka dziecka poczętego, która dopuszcza się czynu określonego w § 1 lub 1a.”;

7) po art. 160 dodaje się artykuł 160a w brzmieniu:

„Art. 160a § 1. Kto naraża dziecko poczęte na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, podlega karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Jeżeli na sprawcy ciąży obowiązek opieki nad dzieckiem poczętym narażonym na niebezpieczeństwo podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.

§ 3. Nie podlega karze matka dziecka poczętego.

§ 4. Nie podlega karze sprawca, który dobrowolnie uchylił grożące niebezpieczeństwo.”.

Art. 3.

W ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny³ wprowadza się następujące zmiany:

1) w art.8 po §1 dodaje się §2 w brzmieniu:

„§2. Zdolność prawną ma również dziecko poczęte; jednakże prawa i zobowiązania majątkowe uzyskuje ono pod warunkiem, że urodzi się żywe”.

Art. 4.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

(-)

³ Dz.U.1964 Nr 16 poz. 93 ze zm.